

VERSLO ETIKOS VADOVAS

AS MERKO EHITUS GRUPĒ

IŽANGA

Ar kada nors vykdydami savo darbinės pareigas jautėtės taip, lyg būtumėte spaudžiami savo darbe padaryti ką nors, kas yra nesuderinama su Jūsų pačių įsitikinimais, etiška verslo praktika, Merko interesais ir Verslo etikos kodeksu? Ar taip jaučiatės šiuo metu? Ar kada nors pastebėjote, kad kas nors (bendradarbis ar verslo partneris) darytų ką nors, ko neturėtų daryti?

Norint nutraukti neetišką elgesį, apie visus tokius įvykius turėtų būti pranešama. Pranešti apie tokius įvykius svarbu, nes tai gali užkirsti kelią visos bendrovės nuostolių patyrimui ir kuo greičiau paskleisti žinią apie neetišką elgesį / veiksmus tam, kad žmonės nustotų elgtis neetiškai, nepadarytų dar didesnės žalos tolesniais savo veiksmais ir nepadidintų rizikos savo neetišku elgesiu.

Mūsų sėkmę lemia etiška komercinė veikla. Tikimės, kad mūsų darbuotojai, užsakovai ir partneriai, su kuriais bendradarbiaujama, laikysis etiškos verslo praktikos, numatytos grupės Verslo etikos kodekse, savo kasdieniniame darbe.

Merko sukūrė pranešimams apie bet kokius pažeidimus skirtas priemones ir kanalus ir visi darbuotojai, klientai ir partneriai gali jais pasinaudoti. Šiais kanalais galima pranešti apie įtariamus pažeidimus ir pateikti informaciją apie elgesį, kuris, asmens nuomone, prieštarauja Verslo etikos kodeksui, įskaitant situacijas, įvykius ir veiksmus, kurie daro poveikį atskiriems darbuotojams ar didesnėms darbuotojų grupėms ir:

- dėl kurių gali atsirasti neigiamų pasekmių (piniginės ar kitokios žalos, žalos Merko bendrovės, jos direktoriaus, darbuotojo, akcininkų ar visos Merko grupės reputacijai); arba
- kurie gali turėti įtakos motyvacijai dirbti, našumui ar saugumui.

Kiekvieno pranešimų apie pažeidimus sistemos etapo metu užtikrinamas saugumas, konfidencialumas ir anonimiškumas.

Apie incidentus pranešti lengva. Tiesiog apsilankykite Merko grupės tinklalapyje www.group.merko.ee ir parašykite anonimišką pranešimą. Pateiktoje informavimo formoje, atsiųskite elektroninį laišką adresu ethics@merko.ee arba paskambinkite specialiąja telefono linija šiais numeriais:

Estija: (+372) 5622 1221
Latvija: (+371) 6789 5150
Lietuva: (+370) 5212 5022
Norvegija: (+372) 5660 1631

Susiduriate su etine dilema, jei Jums pasakomi tokie žodžiai:

- Niekada apie tai nekalbėjome, teisingai?
- Skamba pernelyg gerai, kad būtų tiesa.
- Gerai, bet tik šį vienintelį kartą.
- Visi taip daro.
- Nesijaudink, tai verslo dalis.
- Visada taip buvo daroma.

Išanalizuokite savo galimus veiksmus ir sprendimą atsakydami į šiuos klausimus:

- Ar tai teisėta, legalu?
- Ar tai atitinka bendrovės verslo etikos kodeksą?
- Ar norėčiau perskaityti apie savo veiksmus / sprendimą laikraštyje?
- Ar esu tikras, kad mano sprendimas nėra šališkas ar įtakotas? Ar taip galėtų atrodyti kitiems?

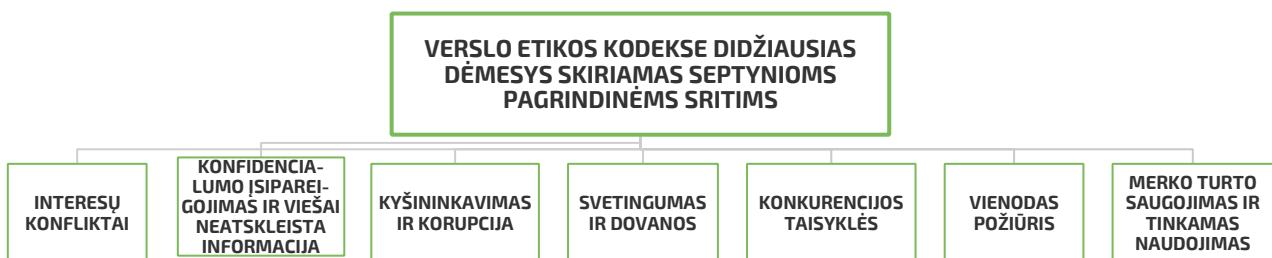
KAM REIKALINGAS VERSLO ETIKOS VADOVAS?

Norint atsakyti į šį klausimą, būtina suprasti, kas yra verslo etika. Paprastai kalbant, tai – etikos vertybių (sąžiningumo, nešališkumo, pagarbos ir principingumo) laikymasis komercinėje veikloje ir vykdant kasdienes pareigas Merko vardu. Verslo etika apima tiek bendrovės bendrą veiklą, tiek kiekvieno iš mūsų veiklą ir elgesį darbe. Visų svarbiausia, verslo etika apima vidaus drausmę, kas reiškia tinkamą elgesį net ir tada, kai kiti nestebi.

Šis Verslo etikos vadovas buvo parengtas, nes Merko nori būti sąžiningu darbdaviu ir verslo partneriu ir tikime sąžininga ir skaidria verslo etika.

KĄ ŠIUO KLAUSIMU PADARĖME?

Nustatėme problemines sritis, kuriose etikos ir kitos dilemos kyla dažniausiai. Merko Verslo etikos kodekse didžiausias dėmesys skiriamas septynioms pagrindinėms sritims.

Jei norėtumėte sužinoti daugiau apie tai, kaip aptariame šiuos klausimus ir sprendžiame problemas bendrovėje Merko ir kokios yra Jūsų pareigos, skaitykite Verslo etikos kodeksą.

KOKS KITAS ŽINGSNIS?

Siekiame didinti žmonių informuotumą ir pateikti žmonėms daugiau informacijos apie tai, kodėl verslo etika yra svarbi mums visiems, kokios yra kiekvieno darbuotojo pareigos ir kur, esant būtinybei, jie gali gauti pagalbą.

KAS RAŠOMA VERSLO ETIKOS VADOVE?

Vadove yra akcentuojami šie pagrindinių sričių dalykai:

- Merko įsitikinimų apžvalga;
- išsiaiškinant, ką tai reiškia darbuotojui;
- nurodant, kaip gauti daugiau informacijos ir patarimų.

AR VERSLO ETIKOS KODEKSAS GALIOJA IR TAU?

Taip. Verslo etika taikoma visiems AS Merko Ehitus grupės vadovams ir darbuotojams, įskaitant trumpalaikius darbuotojus, kurie dirba be darbo sutarties, ne visą darbą dirbantiems darbuotojams ir stažuotojams. Savo jungtinės veiklos atvejais, verslo partneriams ir subrangovams taip pat rekomenduojame taikyti Verslo etikos kodeksą ir vadovautis juo.

Atsiminkite: Verslo etikos kodekse ir Verslo etikos vadove negali būti atsakyta dėl kiekvienos situacijos. Jei atsidūrėte situacijoje, kuri nėra aprašyta nei viename iš šių dokumentų:

- visada veikite laikydamiesi bendrosios pozicijos ir Merko verslo etikos tikslų.
- jei vis dar nesate tikri dėl to, kaip turėtumėte elgtis, pasikonsultuokite su savo tiesioginiu vadovu arba įmonės teisininku.

Jeigu turite klausimų apie Verslo etikos kodekso arba Verslo etikos vadovo turinį ar kitokių klausimų apie verslo etiką, susisiekite su savo tiesioginiu vadovu ar bendrovės teisininku.

1. INTERESŲ KONFLIKTAS

KOKIA MŪSŲ POZICIJA?

Merko darbuotojai turėtų vengti situacijų, kai gali kilti konfliktas tarp darbuotojų ir (arba) finansinių interesų ir Merko interesų.

KAS YRA SVARBIAUSIA, KĄ TURĖTUMĖTE ŽINOTI?

Jei dėl kokios nors priežasties (tikriausiai dėl Jūsų ir kitos šalies santykių) manote, kad negalite objektyviai elgtis Merko interesais, nedelsiant praneškite savo tiesioginiam vadovui.

KAS DAR SVARBU?

Interesų konfliktas iškyla tada, kai Jūsų asmeniniai interesai prieštarauja Jūsų įmonės interesams. Taigi, visada venkite (tiesiogiai ar netiesiogiai) investuoti į trečiosios šalies bendroves, kurios gali turėti įtakos (arba kurios gali būti aiškinamos, kaip turinčios įtakos) Jūsų gebėjimui veikti atsižvelgiant į Merko interesus.

Įsitikinkite, kad visi su verslu susiję sprendimai, visada būtų grindžiami objektyviais ir profesionaliais kriterijais.

<p>1 PAVYZDYS</p> <p>Mano sūnus dirba svarbiam Merko subrangovui, o mano dukra dirba konkurentui. Ar dėl to man gali kilti kokių nors problemų? Negaliu kontroliuoti, kur ar kam jie dirba.</p>	<p>1 ATSAKYMAS</p> <p>Negalite to kontroliuoti, tačiau iškilus tokiai situacijai, turite informuoti savo tiesioginį vadovą arba bendrovės teisininką. Dauguma tokių situacijų gali būti išspręstos abipusiu susitarimu. Tai reiškia, kad svarbu taikyti priemones tam, kad interesų konfliktas neiškiltų ir nebūtų daroma įtakos bendrovės verslo sprendimams.</p>
<p>2 PAVYZDYS</p> <p>Esu projektų vadovas. Ar galiu samdyti bendrovę kaip subrangovą, jei toje bendrovėje valdau būtinojo kapitalo dalį?</p>	<p>2 ATSAKYMAS</p> <p>Ne, šioje situacijoje Jūsų sprendimai nebūtų objektyvūs. Turite informuoti savo tiesioginį vadovą apie tokią situaciją tam, kad jis ar ji galėtų imtis priemonių ir įtraukti nepriklausomus sprendimus priimančius asmenis, t. y. žmones, kurie priims geriausią verslo sprendimą Merko požiūriu, į sprendimų priėmimo procesą.</p>

2. KONFIDENCIALUMO ĮSIPAREIGOJIMAS IR VIEŠAI NEATSKLEISTA INFORMACIJA

KOKIA MŪSŲ POZICIJA?

Informacija nėra konfidenciali vien todėl, kad kažkas taip teigia. Jei nesate tikri dėl to, ar informacija yra konfidenciali ar ne, pasitarkite su savo tiesioginiu vadovu ar bendrovės teisininku. Merko darbuotojai negali netinkamai naudoti konfidencialios informacijos, kurią jie sužino vykdydami savo darbinės pareigas, vykdydami verslo sandorius ar kaip nors kitaip.

KAS YRA SVARBIAUSIA, KĄ TURĖTUMĖTE ŽINOTI?

Bet kokia konfidenciali informacija, kurią sužinote, turi būti laikoma paslapyje ir nenaudojama asmeniniais interesais. Kadangi Merko yra įmonė, kurios akcijos platinamos viešai, ji privalo laikytis Estijos vertybinių popierių rinkų įstatymo ir „NASDAQ OMX Tallinn“ (Talino vertybinių popierių biržos) taisyklių dėl konfidencialios informacijos apie kainas. Merko turi nustatytas privalomas taisykles dėl viešai neatskleistos informacijos ir prekybos pasinaudojant nevieša informacija. Daugiau patarimų rasite taisyklėse dėl viešai neatskleistos informacijos ir prekybos pasinaudojant nevieša informacija. Informacijos paviešinimo klausimas aptariamas skiltyje „Viešas informacijos atskleidimas“ tinklalapyje adresu www.group.merko.ee.

KAS DAR SVARBU?

Visada įsitikinkite, ar turima informacija yra konfidenciali ir tvarkykite tokią informaciją pagal reikalavimus. Visada įsitikinkite, kad konfidenciali informacija nebūtų paviešinta atsitiktinai (nebūtų slapta klausomasi Jūsų pokalbių, nesinaudotumėte kompiuteriu viešoje vietoje ir t. t.).

Jei manote, kad turite viešai neatskleistos informacijos, susisiekite su bendrovės teisininku arba AS Merko Ehitus finansų direktoriumi tam, kad galėtumėte pasitarti ar pasikonsultuoti. Perskaitykite taisykles dėl prekybos Merko akcijomis, skirtas asmenims, kurie turi viešai neatskleistos informacijos ir kurios yra susijusios su neteisėtu viešu viešai neatskleistos informacijos atskleidimu.

3 PAVYZDYS

Iš subrangovo gavau kainos pasiūlymą. Kitas tiekėjas nori pamatyti kainos pasiūlymą tam, kad galėtų pateikti geresnį pasiūlymą. Ar galiu pasidalinti informacija apie pasiūlymą su antruoju tiekėju?

3 ATSAKYMAS

Ne. Toks elgesys yra neetiškas: pirmojo subrangovo pasiūlymas buvo skirtas bendrovei Merko, o ne tam, kad būtų atskleistas trečiosioms šalims? Tai – konfidenciali informacija, žinoma tik Merko ir subrangovui.

4 PAVYZDYS

Bendrovėje Merko veda derybas dėl statybos sutarties su privataus sektoriaus bendrove. Suderinta sutarties kaina siekia 5 mln. eurų, tačiau tebevyksta derybos dėl darbų grafiko. Ar galiu kalbėti apie derybas per savo draugo gimtadienio vakarėlį?

4 ATSAKYMAS

Ne. Tai yra bendrovės konfidenciali informacija. Be to, sutarties kainos aptarimas yra labai svarbus bendrovei Merko ir turėtų būti laikomas viešai neatskleista informacija, kurią Merko, kaip į viešus vertybinių popierių biržų sąrašus įtraukta bendrovė, turėtų paskelbti per vertybinių popierių rinkos informacinę sistemą kaip slaptą informaciją apie kainą, kurią nustato vertybinių popierių birža.

5 PAVYZDYS

Atsitiktinai el. laiške radau informacijos apie kažkieno atlyginimą. Ar galiu šia informacija neoficialiai pasidalinti su savo kolegomis?

5 ATSAKYMAS

Ne. Tai yra bendrovės ir konkretaus darbuotojo konfidenciali informacija ir nebūtina ja dalintis su kitais. Šis el. laiškas turėtų būti ištrintas, o siuntėjas turėtų būti informuotas, kad informacija buvo nusiųsta ne tam gavėjui.

3. KYŠININKAVIMAS IR KORUPCIJA

KOKIA MŪSŲ POZICIJA?

Merko grupė ir jos darbuotojai negali priimti ar siūlyti kyšių jokia forma. Merko laikosi visiško nepakantumo visoms korupcijos formoms politikos.

KAS YRA SVARBIAUSIA, KĄ TURĖTUMĖTE ŽINOTI?

Joks darbuotojas niekaip nebus baudžiamas (t. y. nebus pažemintas pareigose) už atsisakymą pasiūlyti ar priimti kyšį nepaisant galimo prarasto verslo sandorio. Žinome, jog kai kuriose šalyse kyšininkavimas vis dar yra kasdienio gyvenimo dalis, tačiau Merko darbuotojai turi daryti viską, kad išvengtų kyšių davimo/ėmimo.

KAS DAR SVARBU?

Kyšiai yra neteisėti visose šalyse ir situacijose. Taigi, galioja paprasta taisyklė: venkite bet kokių sąsajų su papirkinėjimu.

Kyšis – tai kai vienas asmuo tiesiogiai ar netiesiogiai pažada, pasiūlo ar duoda kitam asmeniui ką nors vertingo tam, kad įgytų pranašumą, kurio, priešingu atveju, nebūtų įgijęs. Toks nesąžiningai įgytas pranašumas – tai bet koks pranašumas, į kurį Jūs faktiškai pagal įstatymą arba pagrįstai neturite teisės ir kurį galima pasiekti tik pasiūlant kyšį. Kyšininkavimas – ne tik pinigai. Tai gali būti bet koks vertingas daiktas, kad ir koks mažas jis būtų. Lemiamas veiksnys yra slaptas daikto davimo ar paslaugos suteikimo motyvas.

<p>6 PAVYZDYS</p> <p>Kreipiuosi dėl statybos leidimo projektui. Pareigūnas pažadėjo paspartinti procesą dviem savaitėmis, jei gaus 500 eurų. Ką turėčiau daryti?</p>	<p>6 ATSAKYMAS</p> <p>Turėtumėte nedelsiant informuoti savo tiesioginį vadovą arba bendrovės teisininką, kuris gali kreiptis į policiją. Siūlyti ar priimti kyšį yra neteisėta.</p>
<p>7 PAVYZDYS</p> <p>Darbuotojas vykdo pirkimą tam, kad rastų statybos subrangovą darbo aikštelėje. Už sutarties pasirašymą bendrovė ar jos atstovas perveda 1 000 eurų į projekto vadovo asmeninę banko sąskaitą arba perduoda sumą grynaisiais.</p>	<p>7 ATSAKYMAS</p> <p>Kyšis yra neteisėtas ir negali būti priimamas jokia forma. Jei Jums pasiūlo kyšį, turite nedelsiant informuoti savo tiesioginį vadovą, bendrovės teisininką arba pranešti Merko specialiąją telefono liniją.</p>

4. SVETINGUMAS IR DOVANOS

KOKIA MŪSŲ POZICIJA?

Dovanos, maitinimas ir pramogos, kurias Merko grupė ar jos darbuotojai siūlo ar priima, turi būti tinkamos. Merko grupė ir jos darbuotojai negali priimti ar siūlyti dovanų, maitinimo ir pramogų, kurie neatitinka pagrįstų verslo tikslų iš viešojo ar privataus sektoriaus interesų grupės atstovų.

KAS YRA SVARBIAUSIA, KĄ TURĖTUMĖTE ŽINOTI?

Tai, kad norime skatinti ir palaikyti gerus verslo santykius su strateginiais klientais, partneriais ir subrangovais yra tiesa. Tačiau dovanomis niekada neturėtų būti naudojamos siekiant ką nors netinkamai paveikti (ir turime vengti situacijų, kai dovanos gali būti suprantamos kaip netinkama įtaka) ir kai Jūsų priimtos dovanos gali turėti įtakos Jūsų gebėjimui priimti nešališkus ir objektyvius sprendimus. Dovanojamos dovanos turi visada atitikti mūsų pagrįstus verslo tikslus.

Priimdami dovanas visada laikykitės savo bendrovės nustatytų ribų (bendrovėje Merko – 60 eurų). Dovanomis, kurių vertė yra mažesnė negu nustatytas lygis, gali būti naudojamos tol, kol laikomasi nustatytų principų (pagrįstumo, skaidrumo, retumo, verslo tikslo ir t. t.). Dovanų, kurių vertė viršija nustatytą lygį, turi būti atsisakoma ir jos turi būti grąžinamos siuntėjui.

Svetingumo, pavyzdžiui, maitinimo, vertė dažnai viršija bendrovės nustatytą ribą. Tai ne problema, jei prieš priimant kvietimą atsižvelgiama į kitus taikytinus principus (pagrįstumo, skaidrumo, retumo, verslo tikslo ir t. t.).

KAS DAR SVARBU?

- Pinigai niekada neturi būti dovanojami ar priimami kaip dovana.
- Visos dovanojamos ir gaunamos dovanos visada turi būti tinkamos, neatsižvelgiant į dovanos vertę, ir visos dovanos turi būti dovanojamos / gaunamos pagrįstu verslo tikslu.
- Dovanodami ir gaudami dovanas visada laikykitės bendrovės nustatytų ribų ir tvarkos.
- Prieš dovanodami dovaną valdžios pareigūnui visada pasikonsultuokite su bendrovės teisininku (yra rizika, kad valstybės tarnautojas gali neteisingai suprasti dovaną).
- Dovanos dovanojamos / gaunamos ne dažnai, retai. Jos nedovanojamos / negaunamos slapta.
- Skaidrumas: svetingumas ir dovanos turi būti įprastos, dovanojamos / gaunamos atvirai. Prieš priimdami dovaną ar svetingumą, paklauskite savęs apie dovanos dovanojimo motyvą. Jei atsakymas yra aiškiai arba net galbūt teigiamas, prieš imdamiesi tolesnių veiksmų pasikonsultuokite su bendrovės teisininku.
- Retumas: jei Jums daug kartų parodo svetingumą arba dažnai priimate nedideles dovanas, tai gali būti laikoma bandymu paveikti Jūsų priimamus objektyvius sprendimus.
- Trofėjai, sertifikatai ir statulos gali būti laikomos simboliškos vertės dovanomis, kurios tikriausiai yra dovanojamos pripažinimo tikslais.

Ar dovana ar svetingumas arba tai, kaip dovanos dovanojamos ar parodomas svetingumas verčia Jus manyti, kad dovanomis ar svetingumu siekiama daugiau negu įprastų verslo santykių paskatinimo ar palaikymo?

8 PAVYZDYS

Užbaigus projektą, subrangovas atsiunčia statybviētės darbų vadovui butelį vynu. Kaip elgtis?

8 ATSAKYMAS

Jei žinote, kad vynu kaina yra mažesnė negu bendrovės nustatyta riba (bendrovėje Merko – 60 eurų), galite priimti dovaną. Tačiau priimant dovaną turi būti laikomasi kitų principų: pagrįstumo, skaidrumo, retumo, verslo tikslo ir t.t. Dovanų, kurios yra nepagrįstos arba dažnos, turi būti atsisakoma arba jos turi būti grąžinamos siuntėjui.

5. KONKURENCIJOS TAISYKLĖS

KOKIA MŪSŲ POZICIJA?

Merko palaiko sąžiningą ir atvirą konkurenciją visose rinkose. Merko komercinė veikla, darbuotojai, vadovai ir valdybos nariai jokiomis aplinkybėmis nepažeidžia jokių konkurencijos taisyklių. Pavyzdžiui, neteisėtas kainos nustatymas, neteisėtas rinkos pasidalijimas ir kitoks elgesys, kuris varžo, riboja ar iškraipo konkurenciją, prieštarauja konkurenciją reglamentuojantiems teisės aktams.

KAS YRA SVARBIAUSIA, KĄ TURĖTUMĖTE ŽINOTI?

Šiandien Merko veikia Europos Sąjungoje, kur yra nustatyti bendri konkurencijos principai, kuriuos papildo ir nacionaliniai įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai. Vykdydami savo veiklą vadovaujamės galiojančiais konkurenciją reglamentuojančiais teisės aktais ir vengiame situacijų, kuriose kyla pavojus pažeisti konkurencijos taisykles. Nekalbame su rangovais apie kainas ar kainodarą, dalyvavimą teikiant konkuruojantį pasiūlymą, išlaidas ir išlaidų struktūras, strateginius sprendimus ir nesidalijame kita informacija, kuri nėra vieša ir kurios mūsų konkurentai neturėtų žinoti.

Jei abejojate dėl savo veiksmų tinkamumo, nedelsiant pasikonsultuokite su savo tiesioginiu vadovu arba bendrovės teisininku.

KAS DAR SVARBU?

Draudžiama:

- neteisėtai ar neetiškai rinkti informaciją apie konkurentus;
- tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti kainą ir kitas prekybos ar komercinės veiklos sąlygas trečiųjų šalių atžvilgiu;
- keisti informaciją, kuri kenkia konkurencijai;
- susitarti taikyti skirtingas sąlygas lygiaverčiams susitarimams, dėl kurių verslo partneriai atsidurtų nepalankios konkurencijos situacijose;
- numatyti, kad sandorio šalis turi prisiimti su sutarties objektu nesusijusius įsipareigojimus kaip sutarties sudarymo sąlygą.

Turėtų būti vengiama:

- atskleisti klaidinančią ar šmeižiančią informaciją apie konkurentą ar jo prekę / paslaugą;
- netinkamai naudoti konfidencialią informaciją;
- pasinaudoti Merko darbuotoju, partneriu ar konkurentu.

9 PAVYZDYS

Parengiau kainos pasiūlymą klientui, o subrangovo atstovas duoda suprasti, kad jei paprašytumėme, jis galėtų mums pateikti informaciją apie tai, ką ir už kiek siūlo konkurentas. Ar galiu prašyti šios informacijos ir atsižvelgti į tokią informaciją rengiant kainos pasiūlymą?

9 ATSAKYMAS

Netinkama prašyti tiekėjo pateikti informaciją apie konkurento kainos pasiūlymus. Kiekvienas Merko darbuotojas turi veikti atsižvelgdamas į bendrovės komercinius interesus. Šiuo atveju, svarbu pateikti kainos pasiūlymą, pagal kurį Merko būtų pasirengusi atlikti darbą taip, kaip prašo klientas, kokybiškai ir taip, kad tai būtų pelninga bendrovei.

6. VIENODAS POŽIŪRIS

KOKIA MŪSŲ POZICIJA?

Merko gerbia visus žmones ir nepitaria diskriminacijai nei savo darbuotojų, nei savo partnerių atžvilgiu. Merko, kaip darbdavys, prisideda prie geros darbo aplinkos, kurioje su darbuotoju elgiamasi neatsižvelgiant į jo tautybę, lytį, amžių, etninę kilmę ar seksualinę orientaciją.

Merko, kaip darbdavys, taiko reikalingas priemones tam, kad apsaugotų darbuotojus nuo diskriminacijos. Pagal vienodo požiūrio principą, atsirenkami darbuotojai, klientai, subrangovai, paslaugų klientai ir kiti bendradarbiavimo partneriai, nustatomos bendradarbiavimo su jais sąlygos ir santykiai su jais.

KAS YRA SVARBIAUSIA, KĄ TURĖTUMĖTE ŽINOTI?

Dėmesys vienodam požiūriui turėtų būti skiriamas kasdien atliekant veiksmus ir priimant sprendimus. Darbuotojų atveju, į darbuotojus turėtų būti žiūrima vienodai juos samdant, paaukštinant, nutraukiant su jais darbo sutartį ar mokant jiems atlyginimą.

KAS DAR SVARBU?

Bendrovės vadovybė ir komandos lyderiai – tai bendrovės atstovai ir jų užduotis yra vadovautis lygaus požiūrio principais ir juos skleisti.

10 PAVYZDYS

Ieškau darbuotojo darbui statybvietyje. Paprastai kandidatai yra vyrai, tačiau yra viena kandidatė moteris, išsiskirianti savo patirtimi ir iniciatyvumu ir laikau ją stipresne kandidate. Nerimauju, kaip ji sutars su vyriška komanda ir kaip vyrų komanda žiūrės į ją ir mano sprendimą pasamdyti moterį šiam darbui.

10 ATSAKYMAS

Kiekvienas Merko darbuotojas turi priimti sprendimus atsižvelgdamas į bendrovės interesus: pasamdant naują darbuotoją svarbu rasti tinkamiausią kandidatą konkrečioms pareigoms. Vadovo pareiga yra vadovautis vienodo požiūrio principais ir skleisti tokį patį požiūrį tarp pavaldžių darbuotojų.

7. MERKO TURTO SAUGOJIMAS IR TINKAMAS NAUDOJIMAS

KOKIA MŪSŲ POZICIJA?

Darbuotojai turi daryti viską, kad apsaugotų Merko turtą ir užtikrintų efektyvų jo naudojimą.

KAS YRA SVARBIAUSIA, KĄ TURĖTUMĖTE ŽINOTI?

Vagystės, neatsargumas ir švaistymas turi tiesioginį poveikį Merko pelningumui. Apie kiekvieną įtartiną sukčiavimo ar vagystės atvejį turi būti nedelsiant pranešama atitinkamam bendrovės valdybos nariui tam, kad atvejis galėtų būti ištirtas.

KAS DAR SVARBU?

Darbuotojai turi skatinti pranešti apie tokius atvejus tiesioginiam vadovui.

11 PAVYZDYS

Dirbu statybos aikštelėje, kurioje naudojamosi bendrovei Merko priklausančia šlifavimo įranga. Šiuo metu mano namuose vyksta renovacijos darbai ir norėčiau pasinaudoti šia įranga. Neturiu laiko įrangai išsinuomoti. Ar galiu pasinaudoti bendrovės Merko įranga?

11 ATSAKYMAS

Tai būtų netinkama; bendrovės turtu turi būti naudojamosi bendrovės interesais ir jokia būdu ne asmeninoms reikmėms. Jei norite naudotis įranga, turite informuoti savo tiesioginį vadovą ir galima susitarti dėl tam tikros įrangos nuomos.